

Bilag 1 Overblik over politisk behandling

Borgerrepræsentationens beslutning den 30. april 2025, Aftale mellem regeringen og Københavns Kommune om byudvikling og infrastruktur til Lynetteholm

Borgerrepræsentationen godkendte en aftale mellem regeringen og Københavns Kommune om byudvikling og infrastruktur til Lynetteholm.

Indstillingen blev godkendt efter afstemning med 37 stemmer imod 18. Ingen medlemmer undlod at stemme.

For stemte: A, C, F, B, V, I, Finn Rudaizky (Løsgænger) og Helle Jønch (Løsgænger)
Imod stemte: Ø og Å

Det Konservative Folkeparti videreførte følgende protokolbemærkninger, som Helle Jønch (løsgænger) tilsluttede sig:

"Vi er glade for, at der nu træffes beslutning om en havnenetunnel/østlig ringvej. Vi havde gerne set, at østlig ringvej kan åbnes i sin fulde længde fra Nordhavn til Øresundsmotorvejen, så der ikke ledes uhensigtsmæssig megen trafik op på Nordøstamager, som reelt blot er gennemkørende trafik, der med fordel kan ledes væk fra gadeplan."

"Vi er glade for linjeføringen for M5, men mener grundlæggende, at investeringer i skinebåren kollektiv trafik er en statsopgave."

"Vi konservative er glade for, at der nu laves yderligere en metrolinje, samt at havnetunnellen nu endelig bliver til noget i form af østlig ringvej, og endelig, at der etableres en cykelforbindelse fra Østerbro til Refshaleøen."

Det Konservative Folkeparti og SF videreførte følgende protokolbemærkning, som Helle Jønch (løsgænger) tilsluttede sig:

"Partierne kan ikke få metro nok, og vi ser gerne, at M5 hurtigst muligt udvides til en ring med stationer ved Gammel Kongevej, Stengade og Rigshospitalet."

Enhedslisten videreførte følgende protokolbemærkning:

"Enhedslisten er fortsat modstandere af Lynetteholm og kan ikke støtte, at Københavns Kommune tiltræder en aftale, som gør det markant dyrere for københavnere at rejse med kollektiv transport, og som fortsætter en byudvikling, der primært skaber dyre udlejningsboliger. Det er den modsatte udvikling, københavnere efterspørger, nemlig

10-06-2026

Sagsnummer I F2
2026 - 11153

Dokumentnummer i F2
260704

Sagsnummer eDoc
2026-0173134

Bynatur og Renhold

Njalsgade 17
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

billigere offentlig transport og boliger, der er til at betale for en almindelig indkomst. Og at vi passer langt bedre på klima og miljø."

Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

"Alternativet stemmer imod indstillingen. Aftalen indebærer, at Københavns Kommune pålægges en betydelig økonomisk forpligtelse – en regning, som vi mener i urimelig grad sendes videre fra staten til kommunen. Vi ser med stor bekymring på, at staten dermed slipper for, hvad vi mener er, deres fulde finansieringsansvar. Det er efter Alternativets opfattelse økonomisk uansvarligt at binde Københavns Kommune til så store anlægsudgifter til infrastruktur. Det vil presse det kommunale råderum og gå ud over andre nødvendige investeringer – herunder den grøn omstilling, velfærd og børns trivsel. Samtidig peger vi på, at projektet fortsat rejser væsentlige spørgsmål i forhold til klima, miljø og biodiversitet. Den nuværende løsning vil medføre både højere priser for den kollektive trafik samt øget pres på boligpriserne i hovedstaden. Alternativet mener derfor, at der er behov for en grundigere vurdering af, om og i så fald hvordan et projekt kan gennemføres på en måde, der er økonomisk- og miljømæssigt forsvarligt. Vi ser gerne, at processen bliver sat i bero, indtil disse hensyn er bedre integreret".

SF afgav følgende protokolbemærkning:

"SF arbejder for en grøn by med plads til alle indkomster. Når Østhavnen skal udvikles, skal vi lære af både de gode og de dårlige erfaringer fra Ørestad og Nordhavn. Mere brokvarter, og mindre Manhattan. Mindre glas mere mursten - mere grønt mindre beton - mere af det København vi kender. Fremtidens blandede kvarterer skal have liv og natur mellem husene, og tilstrækkeligt med offentlige faciliteter. Med grønne gader og facader - og et kystlandskab, der står klar, inden de første københavnere flytter ind. Med klimavenlige boliger, som samtidig bidrager til at holde prisudviklingen på boliger nede. Vi er rigtig glade for, at få mere metro til byen, så den propfyldte M1 og M2 bliver aflastet hurtigt, og at vi får stationsdækket nye dele af Amager. Samtidig er vi rigtig glade for at det er lykkedes at reducere CO₂-aftrykket fra anlæg markant via et mindre betonkrævende design - og med ambition om 50 pct reduktion.

Men metronettet i København er langt fra færdigbygget - og vi er utålmodige med at komme videre, så vi kan få videreført metroen til Rigshospitalet, Bispebjerg, Brønshøj og Hvidovre. Ny metro er ikke billig. Derfor må vi i fællesskab udvikle solidariske måder at finansiere metroen på.

Vi glæder os til en cykelforbindelse mellem Østerbro og Refshaleøen. For i cykelbyen København skal cyklismen tænkes ind i kernen af al byudvikling fra start. Vi ser derfor også frem til den kommende cykelmasterplan for Lynetteholm.

Vi vil desuden gøre opmærksom på, at der på SFs ønske er udarbejdet en Strategisk Miljøvurdering af den samlede udvikling af Lynetteholm, herunder metroen, hvorfor vi ikke mener at projektet kan beskyldes for salami-metoder. Det er fortsat et fokuspunkt for SF, at de miljømæssige konsekvenser af det samlede projekt bliver så små som overhovedet muligt."

Venstre afgav følgende protokolbemærkning:

"I Venstre er vi glade for aftalen, som sikrer nødvendig infrastruktur til fremtidens København. Det er afgørende for os, at København sammen med Staten indfrier ambitionen om en fuld Østlig Ringvej, så vi

kan få den gennemkørende trafik væk fra de centrale bydele. Samtidig mener vi, at metroen til Lynetteholm bør være nedgravet, også på Refshaleøen."

Borgerrepræsentationens beslutning den 12. december 2024, Vedtagelse af Kommuneplan 2024 - Fremtidens klimavenlige hovedstad

Borgerrepræsentationen tog stilling til endelig vedtagelse af Kommuneplan 2024.

Venstre genfremsatte følgende ændringsforslag (Æ34) til kapitel 2, side 27, på kortmaterialet:

"at Østlig Ringvej og tilhørende tilkørselsveje tilføjes kortmaterialet KP24, som det tidligere har været tilfældet."

Det af Venstre genfremsatte ændringsforslag (Æ34) blev godkendt med 26 stemmer mod 23. 6 medlemmer undlod at stemme.

For: A, C, V, I og O

Imod: Ø, B, Å

Undlod: F

Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, SF, Radikale Venstre, Venstre og Dansk Folkeparti fremsatte følgende ændringsforslag (ÆF65) til kapitel 2, side 32, spalte 1, om at erstatte sætningen, "At der på sigt arbejdes for at sikre udvidelse og finansiering af metro til andre bydele fx Brønshøj, Bispebjerg samt til hospitalerne i Herlev og Hvidovre"

med følgende sætning:

"Den næste metrolinje skal sikre metro til de dele af Amager, der mangler, og fremtidssikre metroen med ekstra kapacitet under havnesnittet. Og så vil Københavns Kommune arbejde for at sikre metro til de dele af København, der mangler. Det gælder Rigshospitalet, Brønshøj og Bispebjerg samt til hospitalerne i Herlev og Hvidovre".

Det af Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, SF, Radikale Venstre, Venstre og Dansk Folkeparti fremsatte ændringsforslag (ÆF65) blev godkendt med 52 stemmer mod 0. 3 medlemmer undlod at stemme.

For: Ø, A, C, F, B, V, I og O

Undlod: Å

Den således ændrede indstilling blev herefter godkendt uden afstemning.

Enhedslisten, Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, SF, Radikale Venstre, Venstre og Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

"Københavns Kommune ser lufthavnen som afgørende for at være en attraktiv storby, men partierne ser samtidig med stor bekymring på den høje partikelforurening og øgede støjpåvirkning, som påvirker sundheden for borgerne på Amager.

Det er vigtigt for os, at der på alle niveauer arbejdes aktivt, hurtigt og vedvarende for en grøn omstilling af luftfarten med brændstoffer, som

udleder færre partikler og har mindre klimabelastning, samt der igangsættes nye lokale indsatser til reduktion af partikler og støj.

Lufthavnen er en af de mest bynære i verden. Den unikke placering stiller særlige krav om hensyntagen til beboerne på Amager, som lever med generne fra stigende trafik.

Derfor er det vores ønske, at luftforurening, støj og klimabelastning løbende reduceres ved hjælp af de bedste teknologier der er til rådighed, herunder forsøg, der aktivt fremmer nye teknologier.

Det kræver, at både lufthavnen og regeringen foretager mærkbare investeringer, så vi allerede på kort sigt kan nedbringe luftforureningen og andre lokale gener fra flytrafik.

Københavns kommune kan bidrage til det arbejde, med bl.a. måledata og viden indenfor folkesundhed og luftforurening."

Enhedslisten og SF afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne afventer analyser af linjeføringer og trafik før vi kan lægge os faste på linjeføring af broforbindelser ved Enghave brygge."

Socialdemokratiet, SF, Radikale Venstre, Venstre og Liberal Alliance afgav følgende protokolbemærkning:

"Partierne ser gerne, at det i de nye byudviklingsområder prioriteres at få planlagt for nye kultur- og idrætstilbud, men vil tage stilling til det endelige omfang ved de enkelte plansager frem for at have en fast norm på 10 pct. Derfor stemmer partierne imod forslag om indførsel af en fast norm på 10 pct. for hhv. Nordhavn og Østhavnen."

Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning:

"Enhedslisten stemmer for kommuneplanen og er glad for at det er lykkedes at komme igennem med en række forbedringer indenfor bl.a. billigere boliger og klima. Det drejer sig bl.a. om:

- At der er sat forhøjede mål for antallet af almene boliger.
- At der skal findes arealer til skæve boliger og at regler for boligstørrelser ikke skal gælde for boliger til Socialforvaltningens målgrupper.
- At der kommer fokus på at skabe nye boliger i eksisterende tagetager
- At der kan etableres midlertidige ungdomsboliger på Refshaleøen, Kløverparken og Levantkaj.
- At bygninger så vidt muligt skal bevares og kunne omdannes til nye funktioner i stedet for at blive revet ned til fordel for nybyggeri.
- At der etableres flere cykelgader
- At København skal klimasikres også mod varmeøer og der derfor skal være meget mere grønt og ske fritlægnings af åer flere steder.
- At der skal findes arealer til decentral fjernvarmeforsyning, så vi kan udfase biomasse over de kommende år, efterhånden som vi får udbygget med bl.a. varmepumper, elkedler, varmelagre, geotermi.

- At der er sat et mål om at mindst 25 % af kommunens tage enten skal have solceller, begrønning, eller begge dele.
- At der skal arbejdes for metro til Brønshøj, Bispebjerg og hospitalerne i Herlev og Hvidovre.

Enhedslisten glæder sig derudover over at det er lykkedes at få Universelt Design skrevet ind som princip i Kommuneplanen. Men noterer sig, at Dansk Handicapforbund og Lokaludvalgene ikke i tilstrækkelig grad ser målgruppen af borgere med handicap repræsenteret i forslaget til Kommuneplan 2024. I de kommende års arbejde med at realisere kommuneplanens politiske og strategiske visioner, herunder om Universelt Design, er det afgørende, at ambitionerne om at fremme tilgængelighed og brugen af universelt design føres ud i livet gennem konkrete handlinger og tilpasninger, og at Dansk Handicapforbund såvel som Lokaludvalgene tages med på råd, så der bliver lavet løsninger, der passer til behovene, som de opleves lokalt. Når der næste gang skal udarbejdes en ny kommuneplan, bør det sikres, at der på de relevante steder i Kommuneplanen tydeligt beskrives, hvordan der vil blive sikret Universelt Design.

Derudover er der en række ting, som Enhedslisten vil arbejde videre med i de kommende år. Det drejer sig bl.a. om:

- At der skal udarbejdes en strategisk plan for, hvad vi vil med havnen, fx hvor vi ønsker husbåde, hvor vi ønsker flere havnebade, hvor der skal være plads til sejlads, hvor der evt. kan være nye faste installationer i havnen.
- At der skal udarbejdes en plan for, hvor vi gerne vil have grønne forbindelser i byen, så der ikke planlægges andre ting de samme steder, som vil blokere for grønne forbindelser, i årene indtil der er flertal for budgetbevillinger til de grønne forbindelser.
- At København skal arbejde med et forsigtighedsprincip for bevaring af flere typer bygninger, så de kan bevares, uden at der hver gang skal udarbejdes en bevarende lokalplan.
- At der kommer større fokus på at bygge op til 40% almene boliger på grunde eget af By og Havn
- At vilkårene for at bygge almene boliger forbedres
- At der kommer flere almene- og andelsboliger frem for dyre private udlejningsboliger
- At antallet af parkeringspladser reduceres
- At nye bydele bliver bilfrie

Radikale Venstre afgiver følgende protokolbemærkninger:

”Om boligantal

Radikale Venstre ønsker flere boliger, der er til at betale for københavnere og et boligmarked med de forskellige ejerformer, som gerne skulle være tilgængelige for almindelige lønmodtagere. Vi ser frem

mod 56.000 nye indbyggere og ser samtidig et efter-slæb for de 6000 Københavnerne, som hvert år flytter ud af byen, hvor halvdelen gerne ville være blevet boende, men som må flytte af økonomiske årsager. Derfor fremsatte vi fra Radikale Venstre forslag om at øge ambitionen til 48.000 boliger de næste 12 år. Det svarer til antallet af boliger, der er blevet bygget i København de sidste ti år. Vi har endnu til gode at se en prisdæmpende effekt af den udvikling og derfor ser vi også alt mulig grund til at holde fast i udviklingen. Helt konkret er vi villige til at se på nye udviklings-områder og stemte derfor som det eneste parti heller ikke for at reservere Prøvestenen til erhverv, ligesom vi også gerne ser havne-aktiviteterne i Nordhavn flytte til Kalundborg, Malmø eller andetsteds, hvor der er en bedre direkte togforbindelse til den videre transport af godset. Det vil forventeligt både mindske mængden af tungtrafik gennem byen og give ledige arealer til byudvikling. Derudover er vi også villige til at se på fortætning i den eksisterende by herunder i randområderne af vores eksisterende villa- og parcelhuskvarterer samt langs vores højqualificerede infrastruktur."

"Om Byens sjæl

Byens Sjæl kan ikke indfanges i en SoMe-kampagne om end, at vi påskønner den debat og engagement kampagnen har skabt hos københavnere. Men Byens Sjæl er det liv, der leves i byens bygninger. Den indretning, der afspejler byens aktuelle brug eller de historiske vinde, der har blæst over København gennem tiden. Kampagnen, hvor københavnere og et delvist fagligt dommerpanel har stadfæstet halvtreds bygningers bevaring uden skelen til objektive kriterier er en farlig og rigid form for byudvikling, ligesom det forhindrer transformationen af byens bygninger til det liv og brug, som byen har i dag. I Radikale Venstre er vi ikke imod bevaring, men det skal være fagligt funderet og det skal tage hensyn til byens udvikling. Derfor ønsker vi ikke at skrive Byens Sjæl-kampagnen ind i kommuneplanen, vi ønsker i stedet at bruge kulturmiljøerne fra kommuneplanen, nye og opdaterede SAVE-registreringer og i højere grad påskønne transformation af eksisterende byggeri, så Byens Sjæl kan leve videre i fremtidens København."

"Om delebiler

Radikale Venstre har stemt imod forslaget om at reservere de samme parkeringspladser til delebiler med og uden fast stamplads, da det er to forskellige koncepter, der ikke kan blandes sammen. Vi er imidlertid glad for, at der fortsat udrulles flere af begge typer parkeringspladser, da de også i stigende grad bliver brugt og dermed mindsker bilejerskabet i København."

Radikale Venstre stemmer imod at detaljere Østlig Ringvej på kortmateriale, idet der ikke foreligger en beslutning om en Østlig Ringvej, der kan danne grundlag for en udpegning i Kommuneplan 2024, ligesom kommuneplanen heller ikke vil have en regulerende virkning for placering af Østlig Ringvej, da denne i givet fald vil blive fastlagt ved anlægslov, som står over den kommunale planlægning. En linjeføring vil uanset forbehold, derfor ikke give mening i denne sammenhæng."

Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

"Alternativet ser positivt på den endelige kommuneplan og vil gå aktivt til samarbejdet om at realisere kommuneplanens sigtelinjer.

Vi har i særlig grad fokus på at vægte konkrete løsninger på følgende tematikker, som vi ønsker at udarbejde med øvrige partier.

Vi ønsker, at kommunen fremmer:

- boligformer, der sikrer betalbarhed, brug af fælles-faciliteter, klima- og miljømæssig bæredygtighed, arkitektonisk kvalitet samt fællesskab mellem beboere
- delebiler, indførsel af roadpricing og styrkelse af den kollektive transport
- begrønning af byområder, herunder gennem tilpasning af eksisterende vejareal."

SF afgav følgende protokolbemærkning:

"For SF er det vigtigt, at den nye Kommuneplan bidrager til et grønnere og sundere København med stabile boligpriser og mere ren luft. Det er vigtigere, at der bliver bygget boliger, end flere hoteller, og at udviklingen også giver plads til dem, der har mindst. Samt at fysisk og mental sundhed, ældre og forebyggelse i højere grad tænkes ind i byens udvikling.

I flere år er der bygget for få familieboliger - og det er svært for børnefamilier at blive boende i byen. Derfor er det vigtigt at øge udbygningen af familieboliger samtidig med, at der bygges flere betalbare boliger, herunder flere ungdomsboliger til studerende, så nutidens børn også kan få en bolig i byen, når de bliver større.

Det er desuden mere klimavenligt at bo i en storby, hvor vi deles om ressourcerne og pladsen.

Balancen i indre by må ikke tippe i retning af overturisme, og turismen skal spredes ud over tid og sted. Flere rejser skal ske med grønne togforbindelser frem for fly, for at reducere klimabelastningen og sundhedsskadelig luftforurening. I stedet for at tiltrække flere flyruter.

Ren luft en hjertesag for SF. Vi skal reducere forureningen fra biler, brændeovne og flytrafik, for at sikre flere sunde leveår for alle københavnere og forebygge sygdom.

Samtidig skal klimabelastningen fra byggeriet ned, ved at det bliver lettere at bygge bæredygtigt. Og byen skal være rar at bo i: Med flere grønne gader, mere biodiversitet, karrébygninger i menneskelig skala - og boligstørrelser til alle aldre og livssituationer.

I den forbindelse ser vi frem til det kommende kommuneplantillæg for bynatur, så der bliver mere tydelighed og ensartethed i planlægningen og i kravene til byens grønne rum og forbindelser.

Det har været vigtigt for os give naturen en større stemme samt sikre flere grønne lommeparker og zoner til ro og fordybelse, fri for støj og luftforurening.

Vi har også fortsat fokus på at sikre den fri og lige adgang langs vandet alle steder i København

Vi har desuden prioriteret, at håndværkere og kunstnere fortsat kan være en del af byen, så vi reelt sikrer en reelt blandet by. Fremtiden har også brug for faglærte og kunsttalenter.

Vi forventer, at der i forbindelse med den næste kommuneplan igen vil blive analyseret på boligstørrelser og parkering, så den kommende Borgerrepræsentation til den tid kan vurdere, om der er behov for justeringer. Det er dog vigtigt at sikre stabile rammer for byens udvikling, og vi mener derfor ikke, at der skal igangsættes yderligere analyser og ændringer her og nu.

For os er det vigtigt at få den kommende M5-metrolinje fra Hovedbanegården over Amager til Refshaleøen og Lynetteholm på plads, og derefter få den forlænget til bl.a. Brønshøj. Hvad angår en mulig metro til Malmø, noterer vi os, at der altid skal udarbejdes miljøkonsekvensvurderinger, herunder klimapåvirkning, når et nyt anlægsprojekt lægges frem.

Der er brug for mere ro på i vores by - mindre støj og forurening fra vejtrafik og flytrafik - og bedre cykelforbindelser, kollektiv transport samt fremkommelighed for gående og gangbesværede.

Det er sundt at røre sig, men usundt at få partikler ned i lungerne.

Derfor skal fossilbiler udfases i 2030, samtidig med, at København bliver EUs bedste by for elbiler og vi sikrer flere delebiler.

For at kunne nedbringe og stoppe afbrændingen af biomasse, og særligt træflis, er det desuden vigtigt, at der i de kommende år findes arealer til fremtidens decentrale, grønne varmeforsyning."